

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrznego za rok budżetowy 2012 wraz z odpowiedziami Urzędu

(2013/C 365/37)

WPROWADZENIE

1. Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (zwany dalej „Urzędem”, inaczej „OHIM”) z siedzibą w Alicante został ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 40/94 ⁽¹⁾, które zostało uchylone i zastąpione rozporządzeniem (WE) nr 207/2009 ⁽²⁾. Zadaniem Urzędu jest wdrażanie prawa unijnego dotyczącego znaków towarowych i wzorów, zapewniającego przedsiębiorstwom jednolitą ochronę na całym terytorium Unii Europejskiej ⁽³⁾.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

2. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Urząd systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁵⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2012 r.; jak również
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

4. Na mocy art. 33 i 43 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 ⁽⁶⁾ kierownictwo odpowiada za

sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Urzędu oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw:

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Urzędu obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji ⁽⁷⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Prezes zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Urzędu po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Urzędu na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, czy uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Urzędu we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – wszczynanie postępowań sądowych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

5. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ⁽⁸⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Urzędu oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz

⁽¹⁾ Dz.U. L 11 z 14.1.1994, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 78 z 24.3.2009, s. 1.

⁽³⁾ Do celów informacyjnych w załączniku II skrótkowo przedstawiono kompetencje i działania Urzędu.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72.

⁽⁷⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR) / Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽⁸⁾ Art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1).

z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Urzędu nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

6. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemu nadzoru i kontroli wprowadzone celem zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

7. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

8. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Urzędu przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowo Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

9. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Urzędu za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2012 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

10. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

11. Z kwoty 31,9 mln euro środków, na które zaciągnięto zobowiązania, przeniesionych z roku 2011 na rok 2012, w 2012 r. anulowano 4,16 mln euro (13 %). Z tej kwoty 1,93 mln euro związane było z umowami o współpracy z państwami członkowskimi, które nie wykorzystały całości przyznaných im środków.

12. W 2012 r. ogólny poziom środków, na które zaciągnięto zobowiązania, wyniósł 93 %, co sugeruje, że zobowiązania zaciągnięto w sposób terminowy. Poziom środków, na które zaciągnięto zobowiązania, przeniesionych na 2013 r. był jednak wysoki i wyniósł 36,7 mln euro (19 % całości środków, na które zaciągnięto zobowiązania), z czego 21,7 mln euro dotyczyło tytułu II (wydatki administracyjne), a 14,1 mln euro – tytułu III (wydatki operacyjne). Głównym powodem wysokiego poziomu przeniesień było otrzymanie z opóźnieniem faktur za towary i usługi dostarczone w 2012 r. Dokładniej rzecz ujmując, w przypadku tytułu II wysoki poziom przeniesień związany był również z szeregiem wieloletnich umów dotyczących budowy nowej siedziby Urzędu (6,09 mln euro) oraz zamówień na prace programistyczne (7,67 mln euro). W przypadku tytułu III przeniesienia związane są z znacznej części z umowami o współpracy z państwami członkowskimi, w ramach których termin przedstawienia zestawień poniesionych wydatków upływał dopiero w 2013 r. (8,13 mln euro). Ponadto w ostatnich miesiącach 2012 r. zamówiono usługi tłumaczeniowe (5,43 mln euro), za które termin płatności przypadał dopiero w 2013 r.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

13. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku I.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Louis GALEA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 10 września 2013 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK I

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane / w trakcie realizacji / niepodjęte / brak danych lub nie dotyczy)
2011	Trybunał stwierdził kilka niedociągnięć dotyczących umowy o gwarantowanym poziomie usług z 2011 r. zawartej między Urzędem a Centrum Tłumaczeń dla Organów UE (CDT). Umowa ta została podpisana przez Urząd w dniu 20 czerwca 2011 r. i zgodnie z art. 10 miała zastosowanie od dnia 1 stycznia 2011 r. Wykonanie umowy rozpoczęło się przed jej podpisaniem. Na wniosek CDT Urząd wpłacił 1,8 mln euro w ramach rekompensaty ⁽¹⁾ . Ponadto płatność ta została autoryzowana bez zobowiązania budżetowego i bez dostępnych środków ⁽²⁾ .	brak danych lub nie dotyczy
2011	Trybunał stwierdził pięć przypadków łącznie na kwotę 2,9 mln euro, w których zobowiązania budżetowe zatwierdzono po zobowiązaniach prawnych.	zrealizowane
2011	Wskazana jest poprawa zarządzania przez Urząd aktywami trwałymi. W kwestii wartości niematerialnych i prawnych opracowanych przez Urząd procedury księgowe i informacje dotyczące kosztów nie były wiarygodne.	w trakcie realizacji
2011	Środki pieniężne będące do dyspozycji Urzędu na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiły 520 mln euro (495 mln euro w 2010 r.). Zgodnie z polityką zarządzania środkami pieniężnymi zatwierdzoną przez Komitet Budżetowy w 2010 r. środki pieniężne były przechowywane w 9 bankach w 5 państwach członkowskich.	zrealizowane Trybunał wciąż odnotowuje jednak wysoki poziom środków pieniężnych
2011	Urząd powinien poprawić przejrzystość procedur rekrutacji. Progi punktowe warunkujące dopuszczenie do rozmowy kwalifikacyjnej i do egzaminów pisemnych nie były ustalone z góry, a pytania na egzaminy pisemne i ustne nie zostały określone przez komisje rekrutacyjne przed rozpoczęciem przeglądu kandydatów. Ponadto brak było decyzji organu powołującego w sprawie powołania komisji rekrutacyjnej i w jednym przypadku nie zapewniono podziału obowiązków między organem powołującym a komisją rekrutacyjną.	zrealizowane

⁽¹⁾ Wartość minimalna została określona w umowie na 16,3 mln euro. Usługi świadczone w 2011 r. wyniosły 14,5 mln euro.

⁽²⁾ Płatność tę wykonano z budżetu na rok 2012.

ZAŁĄCZNIK II

Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (Alicante)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 36 i 56 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Swobodny przepływ towarów</p> <p>[...] zakazy lub ograniczenia [...] uzasadnione względami [...] ochrony własności przemysłowej i handlowej [nie powinny] stanowić środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między państwami członkowskimi.</p> <p>[...] ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług wewnątrz Unii są zakazane w odniesieniu do obywateli państw członkowskich mających swe przedsiębiorstwo w państwie członkowskim innym niż państwo odbiorcy świadczenia. [...]</p>
<p>Kompetencje Urzędu</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 207/2009)</p> <p>(rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 386/2012)</p>	<p>Cele</p> <p>Wdrażanie prawa unijnego dotyczącego znaków towarowych i wzorów, zapewniającego przedsiębiorstwom jednolitą ochronę na całym terytorium Unii Europejskiej.</p> <p>Wspieranie dyskusji, badań, kształcenia, komunikacji, tworzenia zaawansowanych narzędzi wsparcia informatycznego i propagowanie dobrych praktyk w dziedzinie własności intelektualnej.</p> <p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> — przyjmowanie i wprowadzanie wniosków o rejestrację, — badanie warunków zgłoszenia do rejestru i zgodności z prawem unijnym, — poszukiwanie w urzędach zajmujących się ochroną własności przemysłowej w państwach członkowskich danych o istnieniu wcześniejszych krajowych znaków towarowych, — publikacja zgłoszeń, — rozpatrywanie ewentualnego sprzeciwu osób trzecich, — rejestracja lub odrzucanie zgłoszeń, — rozpatrywanie wniosków o stwierdzenie wygaśnięcia lub o unieważnienie, — rozpatrywanie odwołań, — działania na rzecz lepszego zrozumienia wartości własności intelektualnej, — działania na rzecz lepszego zrozumienia zakresu i skutków naruszeń praw własności intelektualnej, — poszerzanie wiedzy na temat dobrych praktyk sektora publicznego i prywatnego w celu ochrony praw własności intelektualnej, — pomoc w zwiększaniu świadomości obywateli na temat skutków naruszeń praw własności intelektualnej, — poszerzanie wiedzy fachowej osób zaangażowanych w egzekwowanie praw własności intelektualnej, — poszerzanie wiedzy na temat narzędzi technicznych do zapobiegania naruszeniom praw własności intelektualnej oraz zwalczania tych naruszeń, w tym systemów śledzenia ruchu i pochodzenia, które umożliwiają odróżnienie produktów oryginalnych od podrobionych,

	<ul style="list-style-type: none"> — zapewnianie mechanizmów przyczyniających się do poprawy wymiany online – między organami państw członkowskich zajmującymi się prawami własności intelektualnej – informacji związanych z egzekwowaniem tych praw oraz wspieranie współpracy z tymi organami oraz między nimi, — działania w konsultacji z państwami członkowskimi na rzecz wspierania międzynarodowej współpracy z urzędami właściwymi w dziedzinie własności intelektualnej w państwach trzecich celem sformułowania strategii i opracowania techniki, umiejętności i narzędzi służących egzekwowaniu praw własności intelektualnej.
<p>Zarządzanie</p>	<p>Rada Administracyjna</p> <p><i>Skład</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego i jeden przedstawiciel Komisji oraz ich zastępcy. <p><i>Zadania</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — doradzanie Prezesowi w sprawach leżących w kompetencjach Urzędu, — przygotowywanie list kandydatów (art. 125) na Prezesa, wiceprezesów i przewodniczących oraz członków izb odwoławczych. <p>Prezes Urzędu</p> <ul style="list-style-type: none"> — mianowany przez Radę na podstawie listy obejmującej do trzech kandydatów, sporządzonej przez Radę Administracyjną. <p>Komitet Budżetowy</p> <p><i>Skład</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego i jeden przedstawiciel Komisji oraz ich zastępcy. <p><i>Zadania</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — uchwalanie budżetu i regulaminu finansowego, udzielanie Prezesowi absolutorium z wykonania budżetu, ustalanie kosztów sprawozdań z poszukiwań. <p>Decyzje związane z wnioskami</p> <p>Decyzje podejmowane są przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ekspertów; b) wydziały sprzeciwów; c) Wydział Administracji Znakami Towarowymi i Prawny; d) Wydziały Unieważnień; e) Komisję Odwoławczą. <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Komitet Budżetowy Urzędu.</p>

Środki udostępnione Urzędowi w roku 2012 (2011)	Budżet 429 (387) mln euro Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2012 r. 775 (732) stanowisk w planie zatrudnienia; stanowiska obsadzone: 680 (629) + 138 (121) innych stanowisk (kontrakty pomocnicze, oddelegowani eksperci krajowi, personel lokalny i zewnętrzny, doradcy specjalni) Łączna liczba pracowników: 818 (750)
Produkty i usługi w roku 2012 (2011)	Znaki towarowe Liczba zgłoszeń: 107 924 (105 859) Liczba rejestracji: 95 645 (93 849) Liczba otrzymanych sprzeciwów: 16 634 (17 026) Odwołania do izb odwoławczych: 2 339 (2 622) Odwołania w toku: 2 352 (2 573) Wzory Wzory otrzymane: 92 175 (87 473) Wzory zarejestrowane: 78 658 (77 665)

Źródło: informacje przekazane przez Urząd.

ODPOWIEDZI URZĘDU

11. Urząd i państwa członkowskie zdają sobie sprawę z istnienia tego problemu – co więcej, w 2013 r. Urząd rozpoczął wdrażanie projektu pilotażowego mającego na celu opracowanie sprawozdania z przeglądu śródrocznego, aby umożliwić podjęcie działań następczych w odniesieniu do sytuacji, w jakiej znalazły się państwa członkowskie w kontekście wdrażania projektów realizowanych wspólnie z Urzędem. Na posiedzeniu Komitetu Budżetowego zorganizowanym w dniu 23 maja Urząd przedstawił wysokość przeniesionych kwot, które są związane z państwami członkowskimi.

12. Zgodnie z ustaleniami Trybunału Obrachunkowego, w przypadku tytułu II wysoki poziom przeniesionych środków był spowodowany zawarciem wieloletnich umów związanych głównie z budową nowej siedziby Urzędu oraz zamówieniami na prace programistyczne.

Jeżeli chodzi o tytuł III, wysoki poziom przeniesionych środków stanowił w istotnym stopniu konsekwencję zawarcia umów o współpracy z państwami członkowskimi – zestawienia wydatków poniesionych z tytułu tych umów zostały zaksięgowane w dniu 31 grudnia 2012 r., przy czym zamówienie na usługi tłumaczeniowe zostało zwyczajowo złożone w ostatnich miesiącach 2012 r.

Urząd podejmuje działania służące wprowadzeniu środków zapewniających lepszą kontrolę kwot ulegających przeniesieniu każdego roku.
